

Állatélet erdeinkben II.

(Erdészeti és Gazdászati Lapok, 1866. március)

Az Erdészeti és Gazdászati Lapok 1866. évfolyamában tízrészes cikksorozat jelent meg „Állatélet erdeinkben” címmel. Az egykori megfigyelések számíthatnak a ma olvasójának érdeklődésére is, ezért azokat ismét közzétesszük.

Az állatok élete mártius havában már igen változatos kezd lenni.

A szarvasok agancsaikat vetik el. A görény, a sün, a mókus, a vakond, a küllőféle egérfajok, az erdei tyúkók mind belátván, hogy a magányos élet semmire nem vezet, igyekeznek maguknak élettársat vagy társakat szerezni, és minthogy nem annyira válogatók, mint legtöbbször a homo sapiens fajából, kevés fáradságukba is kerül saját tűzhelyet állapítani. Míg az említett állatok csak a mézes heteket élnek, az alatt a nyest és a nyul már atyai örömeiket élvez.

Azon madaraink pedig, melyek a rájuk nézve kedvezőtlen időjárás miatt a telet déli vidékeken tölteni kénytelenek, kedves hazájukba ismét visszatérni igyekeznek. Így jelenik meg már mártius első felében a tavasz első hirdetője, a mezei pacsirta, mely dala fonálán emelkedik a barázdából az égbe és onnan dalhullámaival önti a mezei munkásokra, őket a munkára buzdítván. A pacsirtával megérkezik a barázdabillegető, a seregély, a galamb, a szarcsa, a gém, valamivel későbbben a nagy gyermekbarát, a gölya és melyet legislegelőször kellett volna említenem, a vadászok büszkesége, a gazdasszonyok öröme – a szalonka. Ki ne ismerné közülünk ezen barnaszürke fakéreg színű madarat hosszú, lágy csőrével és hátra álló nagy fekete szemével, értem itt az erdei szalonkát, mely leginkább díszíti asztalainkat, már azon körülménynél fogva is, mert nem csak jóízű húsát nagyra becsüljük, hanem megfoghatatlan előítéletnél fogva még beleinek tartalmát is, mely félig rothadt bogarakból áll s némely-

kor belférgekkel telve van, csemegeként tartjuk.

Ezen nyári vendégünk élete sok érdekeset mutat, Nálunk vándorló madár, de már Olaszországban egész éven át, mint bolygó madár (Strichvogel) tartózkodik. Amikor a mezők első díszé, a kikeleti hóvirág zöldesfehér pártájával szemünket örvendeztetni, megjelenik vidékeinken és nálunk marad szeptember végéig. Majdnem egész mártius alatt észak felé vonul, útját csak szép időben és csupán éjjel folytatván. Ha rossz az idő vagy nagy a sötétség, akkor nyugodtan fekszik a sűrűben. Lakhelyül mélyen fekvő nedves, mocsáros erdőket keres, és ott még a leggyakorlottabb vadász sem találná meg, ha néha nagy fekete szemei el nem árulnák. Rendesen magános életet él és csak párzás idejékor csoportosul több nőstény egy him körül. A szalonka egész élete éjjeles, természetes tehát, hogy szerelmes kalandozásait is csak alkonyat után végzi (Schnepfenstrich).

A him tollazatát fölborzasztva, egyik helyről a másikra igen lassan repülve vonul, hogy menyasszonyát fölkeresse. Ha vetélytársra bukkan, harcra kél vele. A nőstények csendesen nézik a harcot és a győztest azonnal férjökül elismerik, ki is önelégülten és büszkén vonul el háremjével, ha csak szerencséjének még egy más irigylője ellene harckészen sikra nem száll. Megtörténik, hogy a harc hevében 2–3 him annyira összebonyolódik, miszerint földre esnek s ily alkalommal a vadász szerencsés lövést tehet.

Minthogy a szalonka puha csőrét, mely igen érzékeny hártáival van bevonva, nedves földbe dugja, hogy az ott tenyésző rovarokat felkeresse, azon hiedelem terjedt el felőle a népnél, hogy a föld tavaszi illatából él s azt a talajból szivja. Végül álljon itt a régi német vadászmondattal, mely a szalonkák vonulásáról, mártius hó négy vasárnapjára igen találóan ekkép hangzik:

*Oculi – da kommen sie ;
Lactare – das ist das Wabre ;
Iudica – sind sie auch noch da ;
Palmarum – Trallarum!*

Kriesch

http://erdeszetilapok.oszk.hu/00366/pdf/00366_139-141.pdf

Referálta: **Haraszi Gyula**

Az **Erdészeti Lapok** februári számának 55. oldalán, **Andrési Pál** erdőmérnök cikkének fejlécében névelírás található a munkahely pontos megnevezésében, mely helyesen nem **Bedő Ferenc**, hanem **Bedő Albert Középiskola, Erdészeti Szakiskola**. Az érintettől ezúton is elnézést kérünk a sajtóhibáért.

Használja

Tagsági kártyáját!

Az Országos Erdészeti Egyesületben fennálló tagságot 2012-től tagsági kártya igazolja. Az OEE-kártya tulajdonosa egyre több kedvezményt vehet igénybe a különböző vásárlási lehetőségektől kezdve a vadászházi szállásokig. Az aktuálisan elérhető kedvezmények listája a www.oee.hu oldalon olvasható, évente egy alkalommal az Erdészeti Lapok is közli.

Az Egyesület vezetése a kártya használatára biztat minden egyesületi tagot! A kedvezményrendszer igazi értékét, minél szélesebb körű elfogadottságát a rendszeres kártyahasználat alapozza meg.

A kártya névre szóló, sorszámmal és vonalkóddal ellátott, az Egyesület titkársága évente érvényesíti. A 2012-ben kiosztott kártyák érvényessége 2013. február 28-ig tart. A 2013-ra szóló érvényesítő matricákat azon tagok kapják meg a helyi csoportokon keresztül, akik teljesítették az adott évre vonatkozó tagdíjfizetési kötelezettségüket.

A kedvezményrendszerrel és a tagsági kártyával kapcsolatos bármely kérdésben felvilágosítás kérhető az Egyesület titkárságán

(titkarsag@oee.hu, 06 1 201 6293) vagy a helyi csoport titkároknál.

Partnereink: ALEXANDRA

MOUNTEX A TÚRABOLT **STIHL**

Harmónia-VADÁSZBOLTOK